

STANOWISKO
POLSKIEGO TOWARZYSTWA ZDROWIA PUBLICZNEGO
DOTYCZĄCE
SZCZEPIEŃ PRZECIWKO PNEUMOKOKOM W POLSCE

Polskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego, dla którego priorytetem jest dbałość o zdrowie publiczne, edukacja zdrowotna oraz promowanie zachowań prozdrowotnych, stoi na stanowisku, że szczepienia są jednym z podstawowych sposobów ochrony społeczeństwa przed groźnymi chorobami zakaźnymi oraz ich skutkami. Szczepienia charakteryzują się skutecznością, szybkim efektem, wpływają na zmniejszenie zachorowalności na choroby zakaźne, minimalizują ryzyka powikłań w przypadku zakażenia oraz skutecznie zmniejszają wydatki na medycynę interwencyjną oraz wpływają na spadek kosztów pośrednich.

Elementem odpowiedzialnej polityki zdrowotnej państwa jest stosowanie skutecznych, jak i bezpiecznych szczepionek o możliwie szerokim spektrum działania. Kluczowym dla podejmowania decyzji o wyborze szczepionek jest branie pod uwagę danych światowych oraz lokalnych danych epidemiologicznych.

Podczas zorganizowanej ostatnio przez PTZP wspólnie z Polską Agencją Prasową debaty „Szczepienia dzieci a zdrowie publiczne w świetle danych epidemiologicznych” dyskutowano w gronie ekspertów jak ważnym krokiem było wprowadzenie 3 lata temu do kalendarza szczepień obowiązkowych szczepionki przeciwko pneumokokom, uważanym obecnie za jedno z większych zagrożeń zdrowotnych.

Jak wskazują dane epidemiologiczne Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Diagnostyki Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego (KOROUN) w 2018 roku przewidywane pokrycie szczepionkowe serotypów, które wywołały IChP u dzieci do 2 r.ż. wynosiło 23,3% dla PCV10 oraz 56,7% dla PCV13. Ze względu na lokalną epidemiologię 126 krajów wybrało lub daje możliwość wyboru PCV13 w ramach realizacji powszechnych, obowiązkowych szczepień przeciw pneumokokom, a PCV 10 wybrały 33 państwa. W Polsce dwa lata po wprowadzeniu szczepionki PCV10 do kalendarza szczepień obowiązkowych, serotypami najczęściej odpowiedzialnymi za IChP zarówno u dzieci do 2. r. ż., jak i u dzieci do 5 r. życia są serotypy 3, 14, 19A. Bezpośrednie pokrycie dwóch z nich: 3 i 19A daje jedynie PCV13. Serotyp 3 jest obecnie najczęstszą przyczyną śmierci związanej z IChP r. w całej populacji w Polsce.

Reasumując: wprowadzenie do kalendarza szczepień obowiązkowych szczepienia przeciw pneumokokom jest właściwą decyzją i jednocześnie wielkim sukcesem. Uważamy, że obecnie, uwzględniając epidemiologię, wyniki ostatnich trzech lat, możliwości finansowe systemu w programie szczepień ochronnych powinna znaleźć się również szczepionka o szerszym spektrum działania – 13-walentna, a decyzja wyboru powinna być podejmowana każdorazowo przez specjalistę w oparciu o doświadczenie i bieżącą sytuację epidemiologiczną.